

Harmonikus kiemelkedés

/Fürdő a Somló lankáin/

Ferenczi Natália

Marinkás Anikó

Tóth Bence

Konzulens:

Szabó Dávid

ABSZTRAKT

A Somló a földtörténeti harmadidőszakból származó, élő természeti érték, amely az idők során az ember és természet által egyaránt formálódott. Mind a környezet, mind a mesterséges beavatkozások romboló hatással voltak a domborzat formájára. Az erodáló folyamatok mellett az ember a hegy léptékéhez képest kisebb mértékű környezetalakító munkát is végez. Erre jó példát szolgáltat a szőlőművelési tevékenység, mely organikus módon hálózta be a magaslat lankáit, emellett pontszerűen jelenít meg épületeket, pincéket.

Ezen környezetformáló tényezők által létrejött egy sajátos szövet, melynek tájékozódási pontjait az említett mezőgazdasági, turisztikai és egyházi létesítmények alkotják. Egy ilyen jellegű rendszer a táj követlen hatása alatt van és az egész végeredményben tökéletesen harmonizál azzal a hellyel, amelyen áll.

Ehhez a szemlélethez szeretnénk csatlakozni egy lokális beavatkozással, mellyel célunk egy olyan fürdő megtervezése, mely nem csupán kortárs módon fed fel a táj rejtett értékeit, de identitásában bele is olvad a környezetbe és nem bontja meg annak arculatát. Az épület megalkotása során fontos szempont, hogy a fürdő falusi élet kismértékű turisztikai kihasználtságára adjon megoldást.

Mindezek mellett projektünkben letisztult formavilágra és organikus textúrákra kívánunk törekedni, ezzel is összhangba hozva az építményt a vidék hangulatával.

Meggyőződésünk szerint az embernek ahhoz, hogy szellemileg egészséges maradjon, mindig szüksége lesz a természettel való bensőséges viszonyra, az abból fakadó élményekre.

HELYSZÍN

Somló, egy vulkáni tanúhegy, amely az idők során mind a természet, mind a környékbeli emberek által formálódott és formálta azok mindennapjait. Termékeny talaja és forrásai alkalmassá tették a szőlőtermesztésre. Somlójenő, egy mindössze 300 fős település, amelynek házai pontszerűen jelennek meg a hegy oldalában. Ez a felkapaszkodás, azonban nem valamifajta oda nem illő plusz réteggként jelenik meg, hanem léptékénél fogva finoman belesimul a tájba. Ezt a finoman hangolt viszonyt, azonban nem csak az épületek alakítják, hanem a hegyet organikusan átszövő szőlők és támfalak rendszere is. Ezek együttese alkot egy sajátos szövetet, amely önazonosságát csak a környezet és táj viszonyát jobban megvizsgálva ismerhetjük meg.

„Fontosnak tartom, hogy a táj nem természet. A táj valósága csak hordozza a mögötte lévő természet még olvasható tartalmát. A tájban lévő formák egymásra hatása, a színek, arányok, légköri viszonyok kisugárzása a mindenkori jelent meghatározó rend üzenetei. Az emberi jelenlétben keletkezik a táj, ezért valamilyen esztétikai minőséget is hordoz.”

Kisberzsényi Nagy György: Az építészet láthatatlan struktúrái

EMBER A SOMLÓN

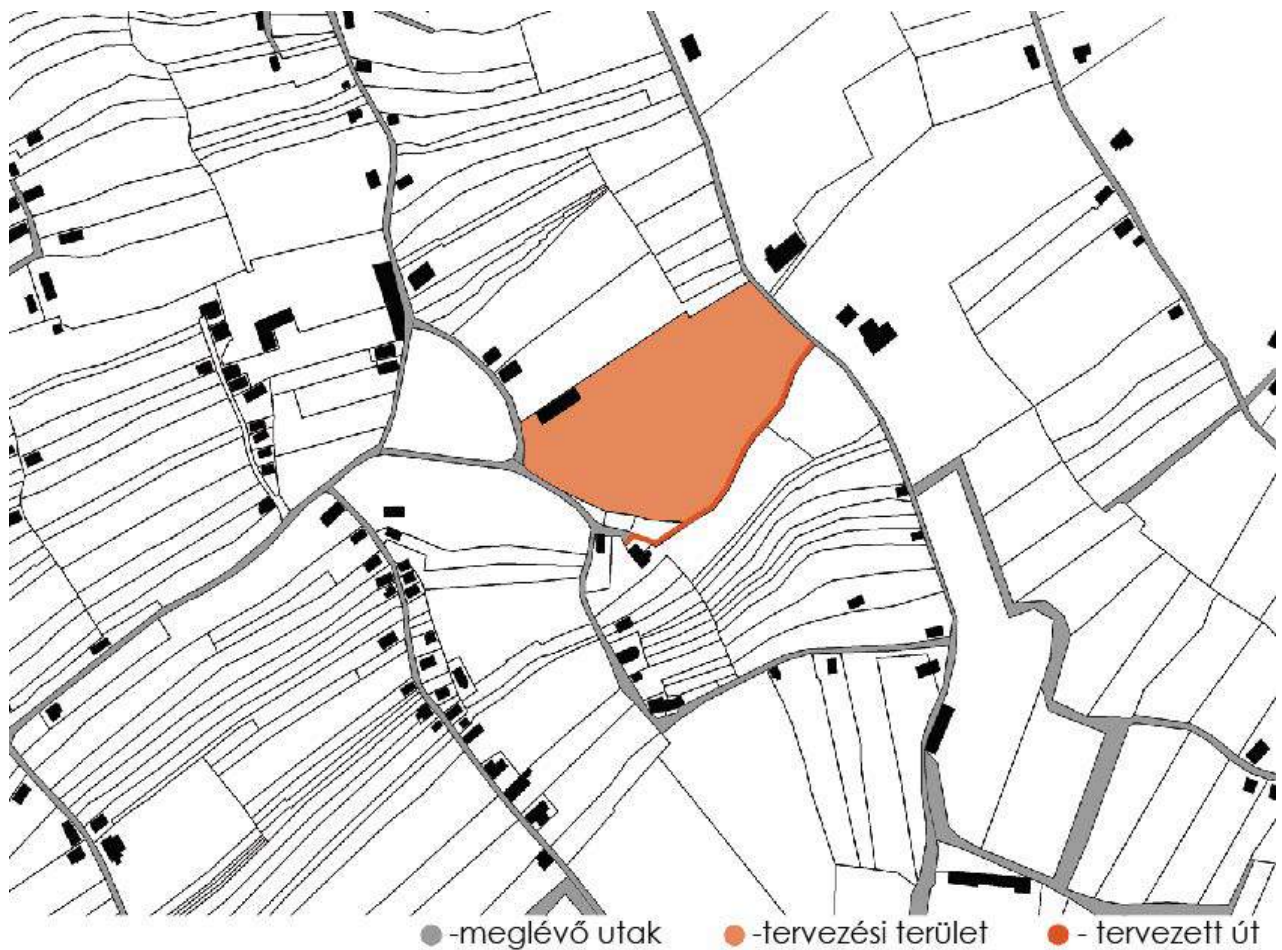
Felmerül a kérdés: ha a környezet tájjá formálódik, akkor az embernek mi a szerepe ebben a folyamatban? Ő irányítja, vagy csak átélője ennek? Egyszerre szerves része a tájnak és mégis megpróbálja alakítani azt. Ez az a kettősség, ami különlegessé teszi ezt a vidéket. A viszony, azonban két, léptékében nem azonos félről szól. A hegy sokkal nagyobb, természeti jelenségként tornyosul az emberek világa fölé, állandóságával biztos pontot képez, míg az emberi múlandósággal kontrasztot alkot. Ebben az összetett viszonyban a Somló és a hegyet művelő emberek között, sokszor nem látszik mire is van igazán szüksége a helyieknek vagy magának a helynek.

TERVEZÉSI TERÜLET

A telek déli tájolású, erősen lejtős terület. Ezen a terepen osztozik tervünk a 2006 óta kiépült Vári Kovács pincészettel. Közvetlen szomszédságában jelenleg a Spiegelberg kézműves borászat működik. A telekről kiváló kilátás nyílik a környező falvakra, valamint a közeli kápolnára. A terület elhelyezkedésénél fogva szorosan kapcsolódik a hegyen kialakult aktív, szőlészeti tevékenységhez. Északra található az Ekler Dezső által bővített, eredetileg vincellérházként működő épület, mely a bővítést követően birtokközpont volt sokáig, jelenleg vendégházként funkcionál.

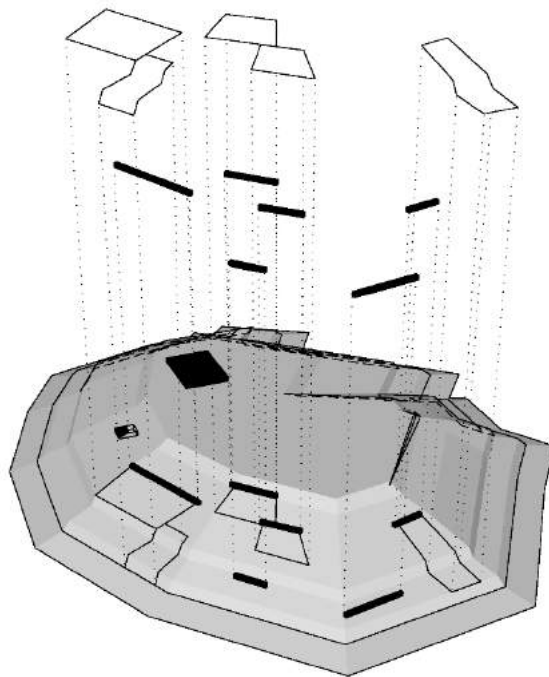
MEGKÖZELÍTÉS

Az egész hegyen probléma az úthálózatok rossz vagy éppen hiányzó kiépítettsége. Sokszor csak nagy kerülőkkel közelíthetők meg légvonalban egyébként közeli helyek. A tervezési terület keleti oldalán jelenleg az út nem kiépített, délen pedig zsákutcában ér véget. Ezt a problémát az utak kiszélesítésével és összekötésével oldanánk meg. Az így keletkező szintkülönbségeket, ahogy a hegyen minden ilyen esetben, támfalakkal támasztanánk meg, ezzel a fűrdőt autóval is elérhetővé tennénk.

KONCEPCIÓ

A fürdő tervezése során a valós szükségletek, a helyben rejlő lehetőségek feltérképezése játszott fő szerepet. Célunk volt, hogy a helyi adottságok felhasználásával hozzunk létre egy fürdőt, ami illeszkedik a hely arculatához, mégis új értéket ad hozzá. Továbbá fontos aspektus volt számunkra a hely szellemiségének, atmoszférájának megragadása, és a helyes lépték megtalálása. A terepszemle során kerestük azt a gesztust, ami kapcsolatot tud teremteni a hegy és az idelátogató ember között, ami nem mesterséges határa a két külön világnak, hanem része mindkettőnek és képes összefogni azokat. Egy olyan elemet, amely mind a két világban értelmezhető, így vált meghatározó koncepcionális formává tervünkben a helyre jellemző, egyedi formálású kőtámfal.

TELEPÍTÉS

A fürdő elhelyezésében fontos szerepet játszott a szomszédos borászat és a telek fölött elnyúló szőlőlugasok jelenléte. A funkció feldarabolásával, a medencék elszórtságával igyekeztünk lehetőséget teremteni a környezet léptékéhez történő illeszkedésre és a szeparált használatára. A szórt jellegű telepítésnek másik előnye, hogy több kisebb társaság is egyszerre igénybe veheti őket. A jobb kilátás érdekében a támfalakat kis mértékben elforgattuk. A kiszolgáló funkciókat, amelyek öltöző, zuhanyzó, fürdő és a vízgépészet egy helyen helyeztük el, a meglévő út közelébe. A tömeget a föld alá süllyesztettük. A telek érzékeny támfalakkal történő tereprendezése lehetőséget biztosít a medencék befogadására, ebbe a rendszerbe illeszkedik a rejtett kiszolgáló blokk is.

Spielberg borászat, fotó: Ferenczi Natália

ANYAGHASZNÁLAT

A támfalak beton alapra ültetett, a meglévők anyagával megegyező szárazon rakott terméskőből készülnek. A medencék belső kialakítása látszóbeton. A süllyesztett kiszolgáló blokkszerkezete monolit vasbeton, a homlokzata a támfalakéval megegyező.

támfal fotó: Ferenczi Natália

ÜZEMELTETÉS

A fürdő a helyi turisztikai igényekhez igazítva, májustól október végéig, a szüreti időszakig bezárólag üzemelne. A medencéket az év többi részében deszkázattal fednénk le. A használt vizet tisztítás után a Vári-Kovács pince rendelkezésére bocsátanánk, ők pedig öntözésre hasznosíthatják.

HASZNÁLAT

A fürdőt kisebb társaságok kikapcsolódására alkalmas, bortúrák lehetséges megállópontjának terveztük. Az elszórt medencék sokszínű használatra adnak lehetőséget, melyet egy kompaktméretű kiszolgálóblokk zuhanyzójával és öltözőjével szolgál ki. Hosszabb távú tartózkodás, szállásra több átalakított környező pinceépület szolgál, például a közvetlen szomszédban található Spiegelberg vendégház. A telken lévő Vári-Kovács pince pedig vendéglátó, borkóstolási lehetőséget biztosíthatna, az épület melletti vízszintes terület pedig borterasz funkciót kapna.

FORRÁSJEGYZÉK:

Kisberzsenyi Nagy György: Az építészet láthatatlan struktúrái

Kopácsi Sándor: A modern ember és a természet

Csoma Zsigmond: Somló hegy- Tájvédelmi körzet

Wikipédia

EMBER A SOMLÓN MEGKÖZELÍTÉSKONCEPCIÓ ANYAGHASZNÁLATHASZNÁLATA

Felmerül a kérdés: ha a környezet tájja formálódik, akkor az embernek mi a szerepe ebben a folyamatban? Ő irányítja, vagy csak átélje ennek?

Egyszerre szerves része a tájnak és mégis megpróbálja alakítani azt. Ez az a kettősség, ami különlegessé teszi ezt a vidéket. A viszony, azonban két, léptékében nem azonos félről szól. A hegy sokkal nagyobb, természeti jelenségként tornyosul az emberek világa fölé, állandóságával biztos pontot képez, míg az emberi múlandósággal kontrasztot alkot.

Ebben az összetett viszonyban a Somló és a hegyet művelő emberek között, sokszor nem látszik mire is van igazán szüksége a helyieknek vagy magának a helynek. szűksége a helyieknek vagy magának a helynek.

Az egész hegyen probléma az úthálózatok rossz vagy éppen hiányzó kiépítettsége. Sokszor csak nagy kerülőkkel közelíthetők meg légvonalban egyébként keleti oldálán jelenleg az út nem kiépített, délen pedig zsákutcában ér véget.

Ezt a problémát az utak kiszélesítésével és összekötésével oldanánk meg. Az így keletkező szintkülönbségeket, ahogy a hegyen minden ilyen esetben, támfalakkal támasztanánk meg, ezzel a fűrdőt autóval is elérhetővé tennénk.

A fűrdő tervezése során a változó szükségletek, a helyben rejlő lehetőségek feltérképezése játszott fő szerepet. Célunk volt, hogy a helyi adottságok felhasználásával hozzunk létre egy fűrdőt, ami illeszkedik a hely arculatához, mégis új értéket ad hozzá. Továbbá fontos aspektus volt számunkra a hely szellemiségének, atmoszférájának megragadása, és a helyes lépték megtalálása.

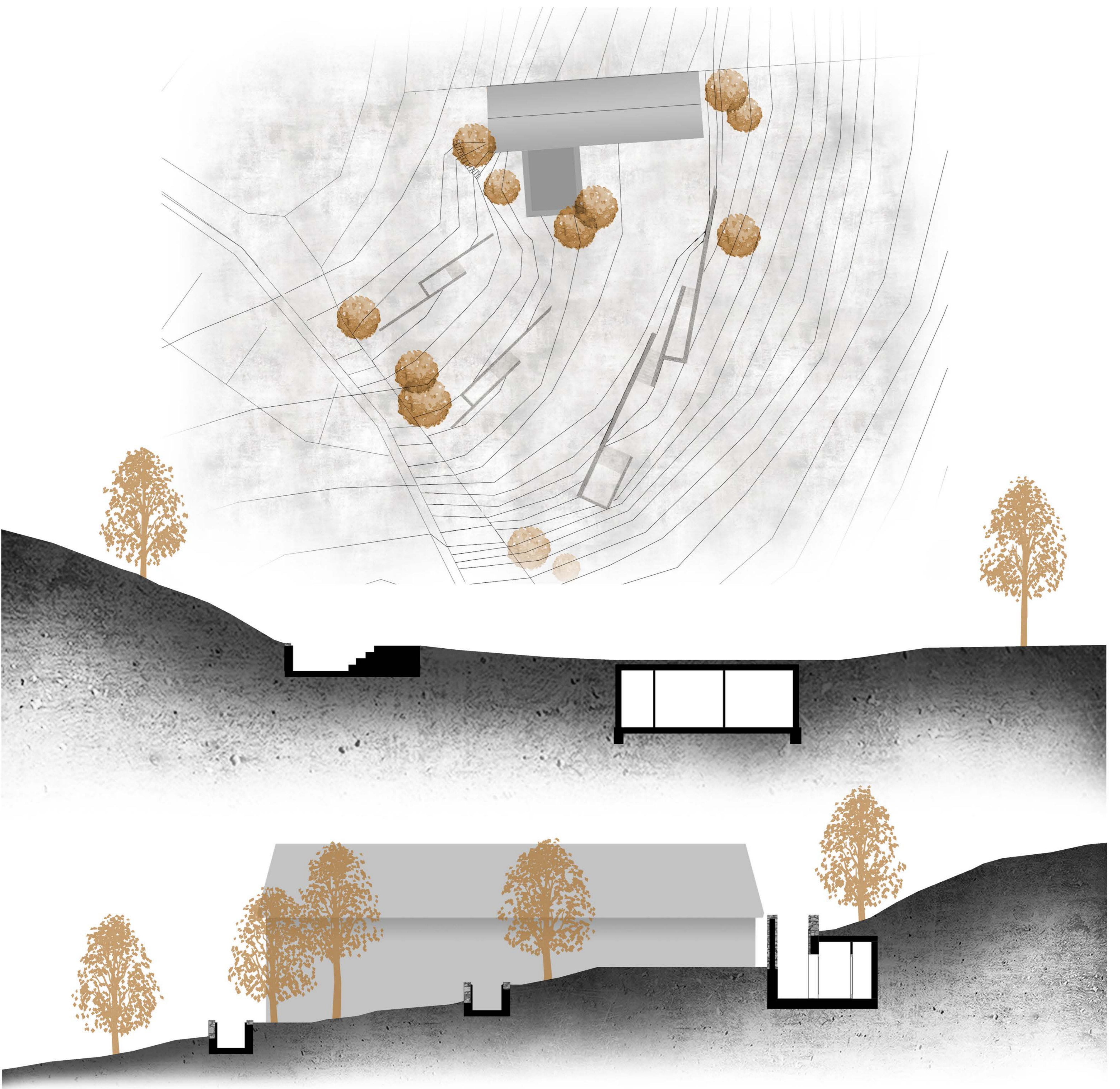
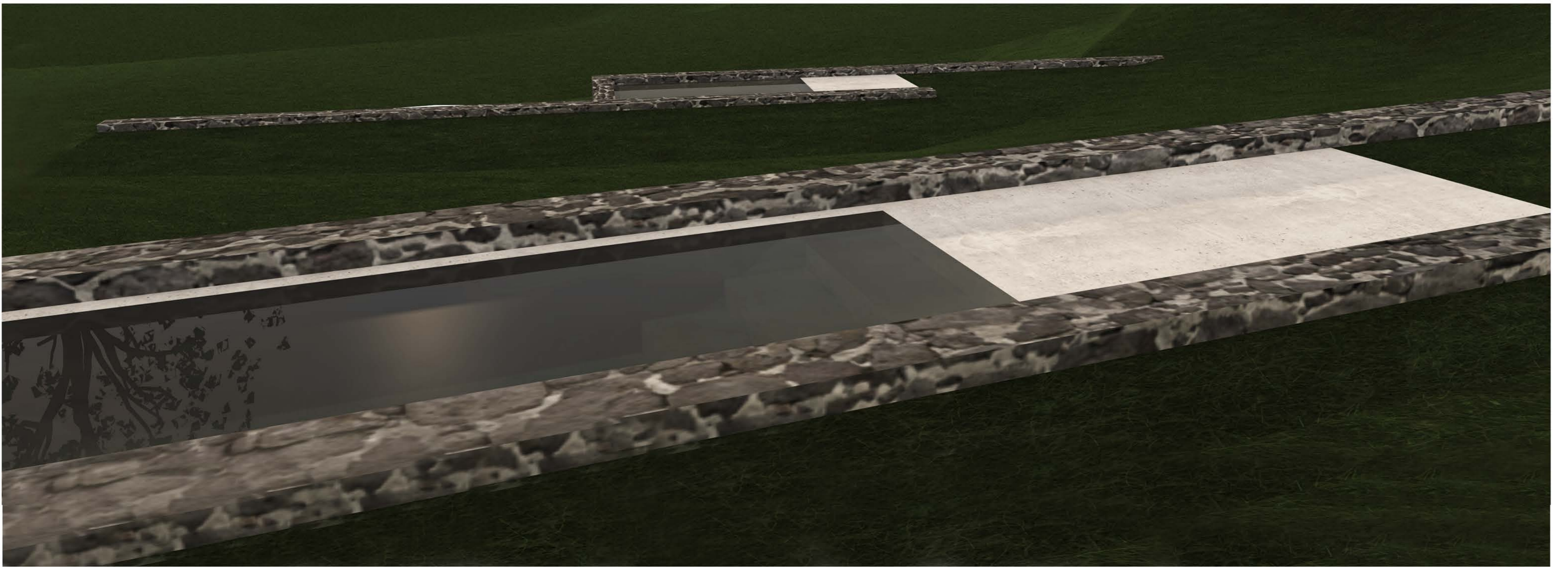
A terepszemle során kerestük azt a gesztust, ami kapcsolatot tud teremteni a hegy és az idelátogató ember között, ami nem mesterséges határa a kétkülönvilágnak, hanem része mindkettőnek és képes összefogni azokat. Egy olyan elemet, amely mind a két világban értelmezhető, így vált meghatározó koncepcionális formává tervünkben a helyre jellemző, egyedi formálású kőtámfal.

A támfalak beton alapra ültetett, a meglévő anyagával megegyező szárazon rakott terméskőből készülnek. A medencék belső kialakítása látszóbeton. A süllyesztett kiszolgáló blokkszerkezete monolit vasbeton, a homlokzata a támfalakkal megegyező.

A fűrdőt kisebb társaságok kikapcsolódására alkalmas, bortúrák tervezésére megállópontjának megálló pontjának kialakítására alkalmas, sokszínű használatra adnak lehetőséget, melyet egy kompaktméretű kiszolgálóblokk zuhanyzójával és öltözőjével szolgál ki. Hosszabb távú tartózkodás, szállásra több átalakított környező pinceépület szolgál, például a közvetlen szomszédban található Spiegelberg vendégház. A telken lévő Vári-Kovács pince pedig vendéglátó, borkóstolási lehetőséget biztosíthatna, az épület melletti vízszintes terület pedig borterasz funkciót kapna.

HARMONIKUS KIEMELKEDÉS - FÜRDŐ A SOMLÓ LANKÁIN / FERENCZI NATÁLIA MARINKÁS ANIKÓ TÓTH BENCE / KONZULENS : SZABÓ DÁVID

HARMONIKUS KIEMELKEDÉS - FÜRDŐ A SOMLÓ LANKÁIN / FERENCZI NATÁLIA MARINKÁS ANIKÓ TÓTH BENCE / KONZULENS : SZABÓ DÁVID

IDENTITÁS ÉS KULTÚRA 6.
TDK'18

IPARTANSZÉK
www.ipar.bme.hu